

PROJECTE “EL TELENOTÍCIES DE L'ESCOLA”

Context educatiu

L'escola FEP Mare de Déu de Montserrat, som un centre d'educació especial d'edats des de 3 fins a 21 anys. La major part de l'alumnat té trastorns de la relació i la comunicació i discapacitat intel·lectual, amb altres dificultats afegides.

L'alumnat que ha dut a terme aquest projecte és d'un grup de 8 alumnes de Cicle Superior, d'entre 8 i 14 anys. Dins el grup hi ha dos alumnes que llegeixen i escriuen, quatre que són orals i la resta es comunica amb pictogrames, tot i que tres són capaços de repetir algunes frases.

El projecte està pensat per desenvolupar-se al llarg de tot el curs escolar. S'estructura en dues fases principals:

- Primera fase: introducció al món de les notícies i dels telenotícies. L'alumnat descobreix què és una notícia, quines parts la componen i com es construeix un telenotícies. Paral·lelament, s'inicia la familiarització amb el material tècnic de gravació, coneixent els diferents elements audiovisuals i el seu ús bàsic.
- Segona fase: producció del telenotícies. A partir del final del primer trimestre i al llarg del segon trimestre, l'alumnat selecciona activitats i esdeveniments celebrats a l'escola i participa en la construcció col·laborativa de guions senzills, adaptats a les capacitats de cada alumne. Posteriorment, es realitzen les gravacions utilitzant el material de la maleta audiovisual. L'edició dels vídeos la duen a terme les mestres responsables del projecte, amb la participació puntual d'un parell d'alumnes, afavorint la comprensió del procés audiovisual.

Justificació i objectius d'aprenentatge

Com s'ha exposat, l'alumnat del centre i d'aquest grup, té forces dificultats de comunicació i en les relacions. És precisament per aquest motiu que es va decidir realitzar aquest projecte, per tal que desenvolupin la seva competència lingüística de manera més significativa. D'aquesta manera, els objectius plantejats són els següents:

1. Desenvolupar la competència comunicativa de l'alumnat amb l'ús funcional del llenguatge oral, augmentatiu i alternatiu.
2. Potenciar la participació activa de l'alumnat en situacions comunicatives reals i significatives.
3. Afavorir l'autonomia i confiança en les pròpies capacitats comunicatives.
4. Afavorir les habilitats socials i comunicatives a través del treball cooperatiu.
5. Comprendre què és una notícia i un telenotícies, així com la seva funció.
6. Participar en la construcció col·laborativa de guions senzills adaptats a les capacitats de cada alumne.
7. Iniciar-se en l'ús responsable i crític dels mitjans audiovisuals i els mitjans de comunicació.

8. Familiaritzar-se amb el material audiovisual i tenir-ne cura.
9. Fomentar l'ús de la llengua catalana.

Desenvolupament de l'activitat

El projecte consta de diverses fases. En primer lloc, es visualitzen programes de l'infok per entendre i comentar les diferents notícies, fomentar l'interès i el coneixement de l'entorn i l'actualitat i per entendre com s'estructuren els telenotícies. A partir d'aquí, comença la fase de redacció del guió de notícies de l'escola amb l'ús d'una plantilla amb les 6 preguntes (qui, què, com, quan, on i per què). Aquesta escriptura ha sigut cooperativa, de manera que l'alumnat amb més capacitat de lectoescriptura ajuda a la resta en l'elaboració d'aquesta.

A continuació, s'han realitzat un parell de sessions on els alumnes s'han pogut familiaritzar amb l'equip tècnic de gravació així com amb els diferents càrrecs dels telenotícies. A més a més, s'han repartit aquests càrrecs, tot i que s'han fet rotatoris perquè puguin experimentar-los tots.

Finalment, es fan les gravacions de diferents notícies de l'escola (fins ara, sobre la Castanyada, el Nadal i el DENIP) i es realitza el muntatge del telenotícies final.

Metodologia

El projecte s'ha desenvolupat mitjançant una metodologia activa, vivencial i inclusiva, centrada en l'alumnat i adaptada a les seves capacitats comunicatives i cognitives. Les principals metodologies emprades han estat les següents:

- Aprenentatge basat en projectes: l'alumnat treballa amb l'objectiu de crear un producte final real i significatiu: un telenotícies. Al llarg del procés, els alumnes participen en diferents fases (descoberta, planificació, producció i difusió), afavorint un aprenentatge funcional.
- Aprenentatge significatiu i funcional: les activitats proposades parteixen de situacions reals i properes a l'alumnat, com són les activitats i festes de l'escola, fet que facilita la comprensió i la transferència dels aprenentatges. L'ús del llenguatge oral, augmentatiu i alternatiu esdevé funcional i contextualitzat, donant sentit als aprenentatges comunicatius.
- Metodologia inclusiva: la proposta s'adapta als diferents ritmes i capacitats de l'alumnat, oferint múltiples formes de participació i expressió (oralitat, pictogrames, gestos, repetició de frases). Es prioritza el progrés individual i el grau de suport necessari per a cada alumne, garantint la participació de tot el grup.
- Aprenentatge cooperatiu: el treball es fa majoritàriament en petit grup, assignant rols diversos (presentador, càmera, claqueta...), fet que afavoreix la interacció social i l'ajuda mútua entre iguals.
- Aprenentatge experiencial: l'alumnat aprèn a través de l'acció directa: gravant, repetint preses, observant errors i millorant progressivament el resultat.
- Ús pedagògic de les tecnologies digitals: les eines audiovisuals s'utilitzen com a mitjà per aprendre i comunicar, no com a finalitat en si mateixes. L'alumnat es familiaritza

amb el material de gravació i amb el llenguatge audiovisual, promovent un ús responsable, guiat i progressivament autònom dels mitjans digitals.

Competències i continguts

Amb aquest projecte es treballen diverses competències de diferents àmbits. A continuació es mostra una taula resum d'aquestes, juntament amb els continguts i sabers desenvolupats:

ÀREA	COMPETÈNCIA	CONTINGUTS I SABERS
Digital	CD1, CD2, CD3	Introducció del concepte de font fiable; Identificació d'aplicacions per crear documents de text i presentacions; Ús del teclat (lletres, números, signes de puntuació); Identificació de dispositius i programaris per editar vídeos, imatges i àudios; Utilització de dispositius d'enregistrament; Utilització de funcions senzilles d'edició de vídeo (retallar el clip, inserir àudio i text); Identificació i ús dels elements bàsics del correu electrònic (destinatari, assumpte, cos del missatge, signatura).
Llengua catalana	LC1, LC2, LC3, LC8, LC9	Interaccions amb el grup o mestre en qualsevol situació comunicativa de l'aula; normes bàsiques que regeixen la interacció oral: torn de paraula, to de veu, respecte per les opinions dels altres...; reproducció de textos orals memoritzats; producció de textos propis amb diferents suports, si s'escau, com les eines TAC; entonació, pronúncia, to de veu i gest; producció de textos escrits de tipologia diversa, en diferents formats i suports; utilització de programari informàtic per escriure textos curts
Educació en valors cívics i ètics	VE2, VE4, VE5, VE6	Identificació de les emocions i els sentiments propis; estratègies per a l'autoconeixement i l'autoestima; identificació dels trets personals d'identitat; estratègies per al diàleg; expressió d'opinions i judicis de forma assertiva mitjançant la conversa, la discussió i el debat; actitud crítica en l'observació i la interpretació de la realitat; rebuig de comportaments i actituds discriminatòries; autogestió de les emocions i els sentiments propis; autoregulació de la conducta; valoració de l'esforç i la motivació; identificació de les emocions i els sentiments dels altres; empatia; gestió de normes i límits; habilitats socials: agraïment, disculpa, elogi, empatia i assertivitat; actituds de cooperació, solidaritat i altruisme; valoració de l'amistat: estimació, confiança, lleialtat i manteniment del compromís; estratègies de mediació i gestió positiva de conflictes: diàleg i actituds

		pacífiques; actitud de sensibilitat, respecte i tolerància envers els altres i la seva diversitat; actituds que contribueixen al benestar emocional del grup; convivència en els diferents àmbits propers:
--	--	--

Rúbrica docent

A continuació es mostra la rúbrica d'avaluació:

Dimensió / Objectiu	Inicial	En procés	Assolit	Avançat
1. Competència comunicativa (oral, SAAC)	Té moltes dificultats per comunicar-se, fins i tot amb suport.	Es comunica mitjançant paraules, gestos o SAAC amb ajuda constant.	Utilitza el llenguatge oral, augmentatiu o alternatiu de manera funcional.	Combina estratègies comunicatives de manera cada vegada més autònoma.
2. Participació en situacions comunicatives reals	Mostra poca participació en les activitats comunicatives.	Participa de manera puntual amb suport.	Participa activament en situacions comunicatives reals (telenotícies).	Mostra iniciativa i implicació en les situacions comunicatives.
3. Autonomia i confiança comunicativa	Mostra inseguretat i evita expressar-se.	Accepta participar amb acompanyament.	Mostra confiança progressiva en expressar-se davant del grup o càmera.	Es mostra segur i satisfet amb la seva participació comunicativa.
4. Habilitats socials i treball cooperatiu	Té dificultats per treballar amb els companys.	Accepta el treball en grup amb suport constant.	Col·labora amb els companys i respecta torns i rols.	Mostra actitud cooperativa, ajuda els altres i fomenta el bon clima.
5. Comprensió de què és una notícia i un telenotícies	No identifica què és una notícia.	Identifica què és una notícia amb exemples guiats.	Comprèn què és una notícia i la seva funció informativa.	Explica amb exemples què és un telenotícies i com s'organitza.

6. Construcció col·laborativa de guions	No participa en l'elaboració del guió.	Participa amb suport en parts molt senzilles del guió.	Contribueix a la construcció de guions adaptats a les seves capacitats.	Aporta idees i millores al guió de manera activa.
7. Ús responsable i inicialment crític dels mitjans audiovisuals	Utilitza els mitjans sense consciència del seu ús.	Utilitza els mitjans seguint normes amb recordatoris.	Utilitza els mitjans audiovisuals de manera adequada i respectuosa.	Mostra consciència del paper dels mitjans i del seu ús responsable.
8. Ús i cura del material audiovisual	No respecta les normes d'ús del material.	Té cura del material amb ajuda constant.	Utilitza el material correctament i amb responsabilitat.	Mostra molta cura i ajuda a garantir el bon ús del material.
9. Ús de la llengua catalana	Ús molt limitat de la llengua catalana.	Utilitza el català amb suport i modelatge.	Utilitza el català de manera funcional durant el projecte.	Fa un ús segur i espontani del català en les produccions orals.

Impacte

El projecte té un impacte molt positiu en l'alumnat, especialment en el desenvolupament de la competència comunicativa i de les habilitats socials. Participar en situacions comunicatives reals i significatives, com la realització d'un telenotícies, afavoreix la motivació, la implicació i la confiança en les pròpies capacitats comunicatives.

L'alumnat pot expressar-se mitjançant diferents sistemes de comunicació (oralitat, pictogrames, gestos o repetició de frases), sentint-se protagonista del seu propi aprenentatge. El fet de veure's en pantalla i de compartir el resultat final amb la comunitat educativa reforça l'autoestima i el sentiment de pertinença al grup i al centre.

A més, el projecte permet treballar la gestió de les emocions, la tolerància a l'error i la perseverança, ja que els alumnes aprenen que els errors formen part del procés de creació i aprenentatge.

Pel que fa a la comunitat educativa, el projecte també hi té impacte, perquè contribueix a visibilitzar les capacitats de l'alumnat del centre i a trencar estereotips sobre les seves possibilitats comunicatives.

La difusió del telenotícies dins l'escola ajuda a fomentar la participació i la implicació de la resta de l'alumnat i del professorat, generant espais de conversa i reflexió sobre la importància de la comunicació, els mitjans audiovisuals i el pensament crític.

Per últim, aquest projecte és fàcilment transferible a altres centres educatius, ja que es pot adaptar a diferents contextos, edats i nivells competencials. La proposta és flexible i permet ajustar els objectius, els rols i els sistemes de comunicació a les característiques de l'alumnat, tant en centres d'educació especial com en centres ordinaris amb mesures d'inclusió.

L'ús de recursos audiovisuals bàsics i de situacions comunicatives properes facilita la reproductibilitat del projecte sense necessitat de grans infraestructures tècniques. A més, el treball per projectes, la metodologia cooperativa i l'avaluació formativa permeten integrar-lo fàcilment dins del currículum de primària.

Finalment, el projecte pot esdevenir un punt de partida per desenvolupar altres propostes relacionades amb l'educació mediàtica, la comunicació i el pensament crític, contribuint a una educació més significativa.

S'ha fet ús de la intel·ligència artificial per millorar la redacció i l'estructuració del document, però el contingut, les decisions pedagògiques i el projecte en si han estat realitzats íntegrament per les persones responsables del projecte.